

||| månadens epiztel

Misstankar om såväl IBR och bluetongue som schmallenbergvirus är några av de smittorapporter

som Epizteln redogör för den här gången. Texten är ett samarbete mellan Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Helena Ohlsson, SVA och Charlotta Lindqvist, Jordbruksverket.

MISSTANKE OM IBR/BLUETONGUE

I en mindre besättning med köttdjur uppvisade först ett, sedan flera djur missfärgade spenar, missfärgad mule och feber. Totalt drabbades sex, sju djur av liknande förändringar. Ett av djuren hade 40,2 i feber, övriga insjuknade låg mellan 39–39,6. Djurens allmäntillstånd var relativt gott, men huden på mule och spenar blev först missfärgad och lossnade bitvis senare. Inget flöde från nos eller ögon sågs. Vidare undersökning visade att inget djur hade blåsor eller erosioner, och kontakter med utlandet saknades. Symtomen liknar dem som kan ses vid fotosensibilitet, men djuren hölls fortfarande inne och utfodrades under tak. Prov togs för bluetongue och IBR där båda undersökningarna utföll negativt. Inget mer djur insjuknade och de drabbade djuren är idag på bättringsvägen.

INGA NEGATIVA EFFEKTER AV BLUE-TONGUEVACCINET

Det vaccin som använts för att bekämpa bluetonguesmitta i Sverige har inte haft negativa effekter på besättningarna. Det visar den studie som SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, har genomfört. Arbetet med att bekämpa bluetongue har varit framgångsrikt i Sverige, och vaccineringen har varit nödvändig för att bli av

FOTO: EMELIE JOELSSON

Missfärgade spenar var ett av flera symtom hos en mindre besättning köttdjur, vilket förstärkte misstankar om IBR och bluetongue.

med smittan. 1 600 mjölkbesättningar i 47 olika kommuner har undersökts i studien. 800 vaccinerade besättningar jämfördes med 800 ovaccinerade besättningar utanför vaccinations-

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

området. Alla kalvningar som inträffat i dessa besättningar mellan den 1 januari 2007 och 28 februari 2011 ingår i studien.

Det som jämförts och analyserats i de båda besättningarna är: Mjölkavkastning och celltal vid varje provmjölkning, kalvningsintervall, dräktighetschans vid första insemination efter kalvning, dräktig 30 dagar efter besättningens frivilliga väntetid, dödfödda kalvar och/eller missbildningar samt utslagning.

SCHMALLEBERGVIRUS

I takt med lamm- och kalvningsäsongen inkommer en hel del misstankar om infektion med schmallebergvirus. I skrivande stund har totalt drygt 20 fall tagits emot för laboratoriediagnostiska undersökningar vid SVA. Samtliga fall har dock kunnat avskrivas efter analys. Misstankarna fördelar sig ungefär jämt mellan djurslagen nöt och får samt även geografiskt från söder till Mellansverige.

De typiska missbildningar som beskrivits vid infektion med schmallebergvirus (ankylos, artogrypos, hydrocefalus), inträffar då moder-

djuret infekteras under dräktighetsdag 30–60 för får samt dag 62–96 för nöt.

Idag tror man sig veta att viruset endast sprids med blodsugande insekter som svidknott och mygg. Dessa är inte aktiva i Sverige från mitten av november till början av april. Det betyder att missbildade lamm som föds senare än mitten av april sannolikt inte är ett resultat av infektion med schmallebergvirus.

Infektioner i tidig dräktighet, hos både får och nöt, kan orsaka abort. Infektioner i sen dräktighet hos nöt kan ge encefalit eller annan påverkan på det centrala nervsystemet. Detta kan förorsaka neurologiska symtom, inklusive paralytiska hos den nyfödda kalven.

Inom kort beräknas SVA få tillgång till ELISA-tester som möjliggör storskaliga serologiska övervakningar. Då kommer Jordbruksverket i samarbete med SVA att börja övervaka både tankmjölk och serum som ett led i den nationella övervakningen. Resultaten från dessa övervakningar kommer att resultera i att vi kan kartlägga eventuell förekomst och utbredning av schmallebergvirus i Sverige. ■

noterat

TV-kock kritiseras av Jordbruksverket

■ I ett brev den 30 mars besvarar Jordbruksverkets djurskyddschef Björn Dahlén en fråga angående hantering av kräftor. Frågeställaren beskriver att Per Morberg i matprogrammet "Vad blir det för mat"

lade levande kräftor ovanpå wokröra i en wokpanna. Kräftorna fick sedan ligga där tills de var döda. Frågan var hur Jordbruksverket ser på detta, om kräftor omfattas av djurskyddslagen och om något brott mot djurskyddslagstiftningen har begåtts.

Björn Dahlén framhåller att djurskyddslagen avser djur som hålls i fångenskap. Kräftor som hålls i syfte att visas i TV och avlivas för konsumtion omfattas av lagen och ska därmed behandlas väl och skydd-

as mot onödigt lidande. Att placera kräftor ovanpå ingredienser i en wokpanna är att räkna som en mycket långsam avlivning och metoden är inte förenlig med bestämmelsen om att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande.

Jordbruksverket anser att avlivning av kräftdjur ska ske snabbt och att placera levande kräftor i wok eller andra långsamma avlivningsmetoder inte är förenligt med djurskyddslagstiftningen. ■

Ett enkelt sätt att hålla öronen rena

Vaxol Vet är en öronspray som på ett naturligt sätt håller öronen rena. Används vid tillfällig klåda och irritation i hörselgången eller i förebyggande syfte. Vid användning fördelas Vaxol jämnt över ytan i hörselgången och mjukar upp torkat öronvax och smuts. Den unika doseringspumpen gör det enkelt att dosera rätt mängd i örat. Vaxol Vet innehåller 10 ml = 200 doser.

ABIGO Medical AB • Ekonomivägen 5 • 436 33 ASKIM • Tel 031-748 49 50 • Fax 031-68 39 51 • www.abigo.se

